

Dosarul nr.2e-535/2012

HOTĂRÎRE

În numele Legii

20 martie 2012

mun. Chișinău

Judecătoria Centru mun. Chișinău

Instanța compusă din :

Președinte de ședință, judecător Adela Andronic

Grefier Ion Tudos

Cu participarea:

Avocați S.Bularu, G.Bostan

examinînd în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Partidul Democrat din Moldova către Asociația pentru Democrație Participativă „Adept”, Asociația Presei Independente, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, Centrul de Promovare a Libertății de Exprimare, Centrul pentru Jurnalism Independent, Centrul de Investigații Jurnalistice, Fundația Soros-Moldova privind constatarea ca fiind defăimătoare informația ce se referă la concurentul electoral al Partidului Democrat din Moldova, publicată în buletinul „Cunoaște-ți candidatul!” și interzicerea răspîndirii acestuia, încasarea prejudiciului moral și material, instanța,

constată

Reclamantul s-a adresat în judecată cu cererea de chemare în judecată sus menționată către pîrîții Asociația pentru Democrație Participativă „Adept”. Asociația Presei Independente, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, Centrul de Promovare a Libertății de Exprimare, Centrul pentru Jurnalism Independent, Centrul de Investigații Jurnalistice, Fundația Soros-Moldova solicitînd constatarea prejudiciului de imagine adus Partidului Democrat din Moldova și candidatului său, dlui Dumitru Diacov, dispunerea interzicerii spre difuzare a broșurii „Cunoaște-ți candidatul”, obligarea pîrîților să dezmință informația denigratoare răspîndită prin intermediul broșurii „Cunoaște-ți candidatul”, încasarea de la pîrîți în mod solidar a prejudiciului cauzat în valoare de 10 lei. în motivarea acțiunii reclamantul a invocat faptul că Inițiativa pentru un Parlament Curat, constituită de cele 7 organizații neguvernamentale pîrîte, a editat și a distribuit o foaie volantă, sub formă de broșură, intitulată „Cunoaște-ți candidatul”, care cuprinde o așa-numită „listă neagră” a candidaților la funcția de deputat în alegerile parlamentare din 28 noiembrie 2010. După esența sa, broșura cu pricina este un material de agitație electorală contra unui șir de candidați în alegeri. în una din paginile acestui material este inserată o informație despre candidatul Partidului Democrat din Moldova, domnul Dumitru Diacov, care se bazează pe niște declarații de presă, sunt nedocumentate, iar după esența lor - calomnioase. Aceste acuzații grave aduc un prejudiciu de imagine atît candidatului, cît și întregului partid, pe lista căruia candidează dînsul, iar ca urmare - sunt în măsură să afecteze voința alegătorului. Răspîndind această broșură, autorii ei induc alegătorilor, în mod deliberat fără a avea dreptul la agitație politică, o opinie

greșită despre persoanele vizate. În acest fel, difuzarea informației denigratoare la adresa unor candidați, care nu corespunde realității, este în măsură să vicieze voința alegătorului, iar caracterul liber al alegerilor este pus astfel în pericol. Prin urmare este evident că această informație a fost răspândită prin intermediul broșurilor respective, totodată pîrîții nu au fost în stare să dovedească concret faptul - corespunde sau nu realității acele fapte enunțate în broșură și cetățenii de rînd nu atrag atenția asupra faptului că în realitate aceste declarații au fost efectuate de către careva persoane și nu acum dar în 1999, și nu n interesează pe ei de unde a fost spus chestiunile acestea murdare cert este faptul că persoana a memorizat - Candidatul la funcția de deputat este incompatibil, - priviți ce a făcut el sau membrii lui de familie. Anume pe aceste chestiuni se mizează atunci cînd se răspîndesc astfel de informații. Ținînd cont de faptul că s-a hotărît solicitarea dezmințirii informației răspîndite în alte cazuri decît cele prevăzute la alin.4) și 5), al art.16 CC RM, modalitatea de dezmințire a informațiilor care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională se va stabili de către instanța de judecată. La fel, orice persoană în a cărei privință a fost răspîndită o informație ce îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională este în drept, pe lingă dezmințire, să ceară repararea prejudiciului material și moral cauzat astfel. Quantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral trebuie să fie rezonabil și să se determine ținîndu-se cont de criteriile de gravitate proporționale. În astfel de circumstanțe reclamantul nu solicită despăgubiri pentru a avea un careva venit material din această acțiune, în schimb doresc constatarea prejudiciului moral, indiferent de quantumul acestuia.

Avocatul reclamantului a susținut acțiunea integral și a solicitat admiterea acesteia cu satisfacerea tuturor pretențiilor, pe motivele invocate în cerere.

Avocatul pîrîților nu a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată. În motivarea poziției sale a invocat faptul că Inițiativa Civică pentru un Parlament Curat (ICPC) a fost lansată în luna noiembrie 2008 de către 7 organizații neguvernamentale: Asociația pentru Democrație Participativă „ADEPT”, Asociația Presei Independente, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, Centrul pentru Jurnalism Independent, Centrul de Investigații Jurnalistice și Fundația Soros Moldova. Scopul ICPC este de a preveni alegerea candidaților compromiși sau corupți prin prezentarea alegătorilor a informației obținute în urma monitorizării și confruntării acesteia cu criteriile de integritate. Buletinul „Cunoaște-ți candidatul!”, elaborat de ICPC în cadrul unei campanii de informare, prezintă argumente privind incompatibilitatea cu funcția de deputat a unor candidați de pe listele partidelor înscrise în cursa electorală, din perspectiva unor criterii de integritate, pe care Inițiativa le consideră obligatorii pentru deputații în Parlamentul Republicii Moldova. Monitorizarea a fost realizată în baza următoarelor criterii de evaluare: averi și venituri necorespunzătoare; utilizarea resurselor administrative în folos personal sau de partid; utilizarea poziției de serviciu în interes personal sau de familie, protecționism, trafic de influență; administrare defectuoasă, impozite/amenzi neachitate; comportament împotriva statului de drept; imaginea publică a candidatului; traseism politic. Monitorizarea propriu-zisă a fost

efectuată de un grup de jurnaliști de investigație. Ulterior, informația rentată de aceștia a fost verificată de referenți, juriști și membrii Inițiativei. La etapa finală, pe data de 11 noiembrie 2010, lista candidaților considerați incompatibili cu funcția de „deputat din perspectiva criteriilor de integritate enunțate mai sus a fost remisă partidelor politice din care fac parte. Partidele au avut ocazia fie să prezinte contraargumente la informația prezentată, fie să excludă candidații respectivi din lista lor pînă pe data de 15 noiembrie 2010. Nici un partid nu a prezentat vre-o reacție. Pe data de 23 noiembrie 2010 prin încheierea judecătorului Ecaterina Palanciuc s-a dispus „Se aplică sechestru pe tirajul rămas nedistribuit a broșurii „Cunoaște-ți candidatul”. Se interzice distribuirea în continuare a broșurii „Cunoaște-ți candidatul”. Se interzice difuzarea broșurii „Cunoaște-ți candidatul”. Încheierea se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Centru mun. Chișinău.” Pe data de 25 noiembrie 2010 membrii ICPC printr-un recurs au solicitat Curții de Apel Chișinău admiterea scursului și casarea integrală a încheierii judecătorului Ecaterina Palanciuc din 23.11.2010. Pe data de 02 martie 2011 prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău (dosar nr.2r-116/11) recursul ICPC a fost admis, încheierea judecătoriei Centru din 23.11.2010 a fost casată, iar pricina a fost restituită în prima instanță la stadia primirii cererii de chemare în judecată. Cerințele formulate de PDM în cererea de chemare în judecată sunt în contradicție cu litera și spiritul Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare. Cererea reclamantului este neîntemeiată, deoarece nu conține nici argumente, nici dovezi cu privire la următoarele capete care, în conformitate cu alin. 1 din art.24 al Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, trebuiau să fie dovedite de către reclamant: informația este defăimătoare; informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă; sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient. Totodată, în conformitate cu art.18 al Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul urma să mai indice: dacă informația comportă caracter defăimător; dacă informația se bazează pe fapte în esență false; dacă informația se referă la o chestiune de interes public; dacă a fost respectată procedura prealabilă. În buletinul „Cunoaște-ți candidatul!” cu privire la acest candidat a fost reținut următorul text: „Dumitru DIACOV / numărul 5 în lista de candidați, Deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Președinte de onoare al PDM, Potrivit declarațiilor lui Nicolae Alexei, ex-șef al Departamentului de Combatere a Crimei Organizate și Corupției (DCCOC), în anul 1999, D. Diacov ar fi exercitat influență asupra colaboratorilor DCCOC în vederea nedivulgării pentru presă a informațiilor despre implicarea fiicei sale într-un caz de contrabandă cu țigări. Presa a scris că în anul 2009 D. Diacov, în calitatea sa de deputat, a încercat să influențeze deciziile organelor de drept în cazul unui primar din raionul Rezina”. Alegațiile din profilul citat sînt sprijinite de următoarele probe: Interviu cu fostul șef al Departamentului de Combatere a Crimei Organizate și Corupției, generalul Nicolae Alexei, publicat în ziarul Flux la 05 noiembrie 1999; Copia scrisorii Parlamentului RM FPD-6 nr.03 din 23 ianuarie 2009 semnată de Dumitru Diacov; Articolul din

Săptămînalul regional independent „Cuvîntul” - „Un primar condamnat penal nu poate fi eliberat din funcție”, 10 iulie 2009, autor-Tudor Iașenco; Informația cu privire la candidatul PDM nu este defăimătoare și se bazează pe un substrat factologic suficient. Potrivit art.2 din Legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, defăimare constituie răspîndirea informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei. Prin urmare, nu este suficient ca informația doar să lezeze onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei. În mod necesar informația trebuie să fie falsă. Alegațiile din profil se bazează pe: interviul cu fostul șef al Departamentului de Combatere a Crimei Organizate și Corupției, generalul Nicolae Alexei, publicat în ziarul Flux la 05 noiembrie 1999; copia scrisorii Parlamentului RM FPD-6 nr.03 din 23 ianuarie 2009 semnată de Dumitru Diacov; articolul din Săptămînalul regional independent „Cuvîntul” - „Un primar condamnat penal nu poate fi eliberat din funcție”, 10 iulie 2009, autor - Tudor Iașenco. Astfel, constatările din profil sunt preluate din declarațiile anterioare ale unor persoane publice, documentul unei autorități publice și relatările din presă, toate fiind răspîndite anterior de mass-media. Informația răspîndită este de interes public. Avînd în vedere contextul electoral al răspîndirii informației și interesul publicului pentru cunoașterea candidaților pe care urma să-i voteze în scrutinul electoral, este în afara oricărui dubiu că informația răspîndită vizavi de candidatul PDM este de interes public.

Audiind participanții la proces, examinînd materialele cauzei, administrînd tot cumulul de probe, instanța de judecată consideră cererea de chemare în judecată întemeiată parțial și necesar de a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

în conformitate cu art. 238-241 CPC RM, instanța,
hotărăște

Se admite parțial acțiunea Partidului Democrat din Moldova împotriva Asociației pentru Democrație Participativă „Adept”, Asociației Presei Independente, Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției, Centrului de Promovare a Libertății de Exprimare și a Accesului de Informație „Acces-Info”, Centrului pentru Jurnalism Independent, Centrului de Investigații Jurnalistice și a Fundației Soros-Moldova privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Se recunoaște defăimătoare și se dezmente informația publicată în broșura „Cunoașteți candidatul” : „Potrivit declarațiilor lui Nicolaie Alexei, ex-șef al Departamentului de Combatere a Crimei Organizate și Corupției (DCCOC), în anul 1999, D. Diacov ar fi exercitat influență asupra colaboratorilor DCCOC în vederea nedivulgării pentru presă a informațiilor despre implicarea fiicei sale într-un caz de contrabandă cu țigări.

Presa a scris în anul 2009 D. Diacov, în calitatea sa de deputat, a încercat să influențeze deciziile organelor de drept în cazul unui primar din raionul Rezina.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, Centrul de Promovare a Libertății de Exprimare și a Accesului de Informație „Acces-Info”. Centrul pentru Jurnalism Independent, Centrul de Investigații Jurnalistice și Fundația Soros-Moldova se obligă să publice în publicația periodică „Timpul de dimineață” o dezmințire a informației

publicate în broșura „Cunoașteți candidatul” în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărîrii.

Se încasează solidar de la Asociația pentru Democrație Participativă „ADEPT”, Asociația Presei Independente, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, Centrul de Promovare a Libertății de Exprimare și a Accesului de Informație „Acces-Info” Centrul pentru Jurnalism Independent, Centrul de Investigații Jurnalistice și a Fundației Soros-Moldova în beneficiul Partidului Democrat din Moldova taxa de stat în sumă 100 lei RM.

În rest acțiunea se respinge.

Hotărîrea cu drept de atac în Curtea de Apel Chișinău, în termen de 20 zile, prin intermediul Judecătoriai Centru mun. Chișinău.

Președinte de ședință

Handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anohonic'.

